

סילבוס - תוכנית הוראה לקורס
התפרקות הסדר העולמי: מחשבה יהודית על משבר ותקווה
מיכה גודמן
The Collapse of the World Order: Jewish Thought | 03-450-01
on Crisis and Hope

שיעור	סוג הקורס:
2 נ"ז	היקף נ"ז:
2026	שנת לימודים:
ב	סמסטר:
יום רביעי, 18:00	יום ושעה
_____	שעת קבלה:
micah.goodman@gmail.com	מייל מרצה:
_____	קישור לאתר למדה:

תיאור הקורס ומטרות למידה

תקציר הקורס

סערות פוליטיות ומשברים גיאואסטרטגיים מתרחשים בתדירות הולכת וגוברת. העולם יצא משיווי משקל וכתוצאה מכך אנשים בישראל וברחבי העולם חיים בתחושת אי-ודאות גוברת. האם ייתכן שרעיונות עתיקים יכולים לסייע לנו להבין את האתגרים – ואולי אף להתמודד עמם?

במהלך הקורס נעשה שני דברים: ננסה להבין את המשבר העולמי מזווית פילוסופית, ונבחן דרכי התמודדות באמצעות סדרת מחשבות מעומק ההגות היהודית.

בוגרי הקורס יצפו לרכוש שלוש יכולות מרכזיות:

1. הבנת הרעיונות שסללו את הדרך לעליית המערב.
2. היכרות עם הרעיונות שמטלטלים את הסדר העולמי.
3. העמקה בסדרה של רעיונות יהודיים, שמתכתבים עם משבר המערב.

ידע

1. הלומדים יתארו את הקשר שבין עליית הטכנולוגיה הדיגיטאלית להתגברות הקיטוב הפוליטי.
2. הלומדים יגלו בקיאות בעמדת הרמב"ם, וכמה מחכמי התלמוד, בנוגע לתרבות המחלוקת, חיים באי וודאות, וצמיחה מתוך משבר.

למידה פעילה - תכנון מהלך השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה/ צפיה נדרשת	הערכה תהליכית/מעצבת
1	קיצור תולדות ה-500 השנים האחרונות באירופה וארצות הברית.	ג'ארד דיימונד, רובים, חיידקים ופלה, פרק ראשון.	
2	עליית המערב חלק ב'	קופרניקוס וקולומבוס מגלים את הבורות האנושית.	צפייה בהרצאה של פרופ' צבי מזא"ה ביטיוב על המהפכה הקופרניקאית
3	עליית המערב חלק ג'	המהפכה הדתית של מרטין לותר, המהפכה הטכנולוגית של גוטנברג, סוללים	צפייה בהרצאה של פרופ' הנרי אוגור "העת החדשה, מרטין לותר והמהפכה המדעית"

		את הדרך ללידת האנידיבידואליזם.		
4	משבר המערב חלק א'	ההרמנויטיקה של החשד	צפייה ביוטיוב: Ricoeur: Hermeneutics of Suspicion (a Very Basic Explanation)	
5	משבר המערב חלק ב'	השינויים האידיאולוגיים של הימין והשמאל במערב.	האזנה לפודקאסט, מפלגת המחשבות פרק 103	
6	משבר המערב חלק ג'	עליית הטכנולוגיה המקטבת	צפייה בשיחה של ג'ונתן היידט ביוטיוב: Jonathan Haidt: How Social Media Drives Polarization Amanpour and Company	
7	השורשים היהודיים של הדמוקרטיה הליברלית	רעיונות יסוד מספר דברים	חומר קריאה: פניה עוז- זלצברגר, שורשים יהודיים של הרפובליקה המודרנית	
8	תרבות המחלוקת התלמודית	הארכיטקטורה של הספרות התלמודית	צפייה בהרצאה של משה הלברטל ביוטיוב.	
9	משמעות "המבוכה" במורה הנבוכים חלק א'	הפרשנות של הרמב"ם לחטאו של אלישע בן אבויה	חומר קריאה: מורה הנבוכים, א. לב	
10	כיצד מתנהלים בתוך אי וודאות על פי הרמב"ם?	הכוח המרפא של הספר העצמי, במורה הנבוכים	מורה הנבוכים, ב. נד	
11	ספר הזוהר, והחיים ללא וודאות	על האפשרות לצמיחה מתוך אי וודאות, בספרות הזוהר	חומר קריאה: פתיחה לספר הזוהר	

12	שני סוגים של חשיבה: בינארית והוליסטית. חלק א'	על היסודות התיאולוגיים של החשיבה הבינארית	צפייה ביוטיוב: The History of Zoroastrianism Ancient Persian Fire Religion
13	שני סוגים של חשיבה, חלק ב'	על היסודות התיאולוגיים של חשיבה הוליסטית.	קריאה: אורות ישראל, הראי"ה קוק
14	סיכום: הסדר העולמי, המערב, והמסורת היהודית	על הכוח המבאר של רעיונות גדולים	

*ייתכנו שינויים בסילבוס בהתאם לקצב ההתקדמות ואפקטיביות הלמידה.

ציון סופי

תיאור התוצר	משקל בציון הסופי
נוכחות והשתתפות	20% מהציון הסופי
מבחן סוף סמסטר	80% מהציון הסופי

דרישות הקורס

השתתפות פעילה ב-80% מהשיעורים.